

POLITIKA ODJELA ZA SOCIOLOGIJU SVEUČILIŠTA U ZADRU PREMA AKADEMSKOM NEPOŠTENJU

Odjel za sociologiju Sveučilišta u Zadru zastupa politiku nulte tolerancije prema akademskome nepoštenju. Akademski etičnost dio je misije Odjela za sociologiju. Njezini se elementi uče već na prvoj godini studija u kolegiju „Uvod u znanstveno komuniciranje“. Tijekom cjelokupnog trajanja studija studente i studentice stalno se informira o svim aspektima etički neprihvatljivih praksi, odnosno o problemima akademskog nepoštenja, da bi im se ukazalo na pravilnu praksu akademskog rada.

Oblici akademskog nepoštenja uključuju plagijat, fabriciranje podataka, krivotvorenje podataka, prepisivanje i druge oblike varanja na ispitima ili prigodom pripreme studentskih radova koji se ocjenjuju, te ometanje drugih studenata i studentica u ispunjavanju zadataka vezanih uz kolegij.

Navedeni oblici akademskog nepoštenja mogu se sažeto objasniti kako slijedi:

1. Plagijat

Plagijat kao oblik akademskog nepoštenja podriva bit studiranja i znanstvenog rada. S jedne strane, plagiranje onemogućuje pravedno ocjenjivanje studentskih radova, koji bi trebali nastati na temelju vlastitog rada i razmišljanja studenta/ice. S druge strane, u najvećem broju slučajeva plagiranje na razne načine oštećuje i osobe od kojih se prepisivalo. Oblici plagijata su sljedeći:

- **Poklonjeno autorstvo** – Odnosi se na slučajeve u kojima osoba nije autor teksta, nego je tekst napisao netko drugi u ime te osobe. Osobito teškim prekršajem ovoga tipa smatra se kupovanje seminara koje se kasnije predaje kao vlastite.
- **Potpuni plagijat** – Odnosi se na slučajeve u kojima osoba potpisuje cijelo tuđe djelo svojim imenom. Osobito teškim prekršajem smatra se prepisivanje pisanih radova drugih studenata i studentica.
- **Autoplajijat** – Odnosi se na predstavljanje vlastitog rada, prethodno predanog za neki drugi kolegij ili nastalog u drugu svrhu, kao izvornog.
- **Plagijat prijevodom** – Odnosi se na slučajeve u kojima osoba objavljuje prijevod tuđeg teksta bez navođenja izvora.
- **Plagijat dijelova tuđeg rada** (engl. *copy & paste plagiarism*) – Odnosi se na slučajeve u kojima osoba preuzima dijelove tuđeg teksta bez navođenja izvora (uključujući Internet). Osobito teškim prekršajem smatra se prepisivanje pisanih radova drugih studenata i studentica.
- **Parafraziranje bez reference** – Odnosi se na preuzimanje ukupnog smisla ili pojedinih ideja tuđeg teksta bez navođenja izvora.
- **Citiranje izvan konteksta** – Odnosi se na slučajeve u kojima osoba prepisuje ili parafrazira tekst, a ne citira precizno ili ne navodi precizno i u potpunosti izvor.

2. Fabriciranje podataka

Studenti i studentice Odjela za sociologiju pohađaju studij utemeljen na integriranju socioloških teorija i metoda istraživanja. U okviru metodoloških kolegija očekuje se primjena stečenih znanja u praksi utemeljenoj na izvornim rezultatima vlastitih istraživanja. Stoga se svako izmišljanje podataka (dobivenih anketom, intervjuima ili bilo kojom drugom vrstom istraživačkih metoda i tehnika) smatra kršenjem načela akademske etičnosti.

3. Krivotvorenje podataka

Krivotvorenjem podataka smatra se svako manipuliranje izvorno dobivenim podacima u istraživanju, u bilo koju svrhu. Od studenata i studentica se očekuje etična primjena istraživačkih metoda naučenih na studiju sociologije. Stoga se svako manipuliranje podacima smatra kršenjem načela akademske etičnosti.

4. Prepisivanje i drugi oblici varanja na ispitima

Od studenata i studentica Odjela za sociologiju očekuje se da znanje stečeno svladavanjem gradiva predviđenog izvedbenim programima kolegija pokažu samostalnim polaganjem ispita. Prepisivanje, dogovaranje tijekom ispita, korištenje literaturom na ispitima na kojima ono nije predviđeno, kao i drugi načini varanja na ispitima stoga se smatraju kršenjem načela akademske etičnosti.

5. Dogovaranje u svrhu prevare (engl. *collusion*)

Dogovaranje u svrhu prevare (engl. *collusion*) prigodom pripreme studentskih radova također se ubraja u slučajeve plagijata. Ono uključuje sljedeće oblike:

- dogovor dvoje ili više studenata/ica o zajedničkom osmišljavanju i pisanju rada, s namjerom da ga samo jedan/na od njih preda kao vlastiti rad;
- predaja tuđeg (studentskog) rada, uz znanje i pristanak studenta/ice koji/a je napisao/la rad da ga se preda pod tuđim imenom (o ovom slučaju oboje je studenata/ica prekršilo načela akademske etičnosti);
- nedopuštena suradnja studenta/ice s osobom koja nije student/ica i predaja rada koji je rezultat takve suradnje kao vlastitog studentskog rada;
- naručivanje od druge osobe pisanja studentskog rada koji student/ica predaje kao vlastiti rad.

Odjel za sociologiju zastupa politiku sankcioniranja svih navedenih i drugih mogućih oblika akademskog nepoštenja primjereno težini počinjenog prekršaja i u skladu s ingerencijama pojedinih tijela odgovornih za njihovo sankcioniranje.

Sudjelovanje nastavnika/ca u bilo kojem obliku akademskog nepoštenja smatra se osobito teškim kršenjem načela akademske etičnosti.